

Vandstedgaard, hvor lå den, og hvad var det for en gård? - Læs historien om en gård, der blev genfundet

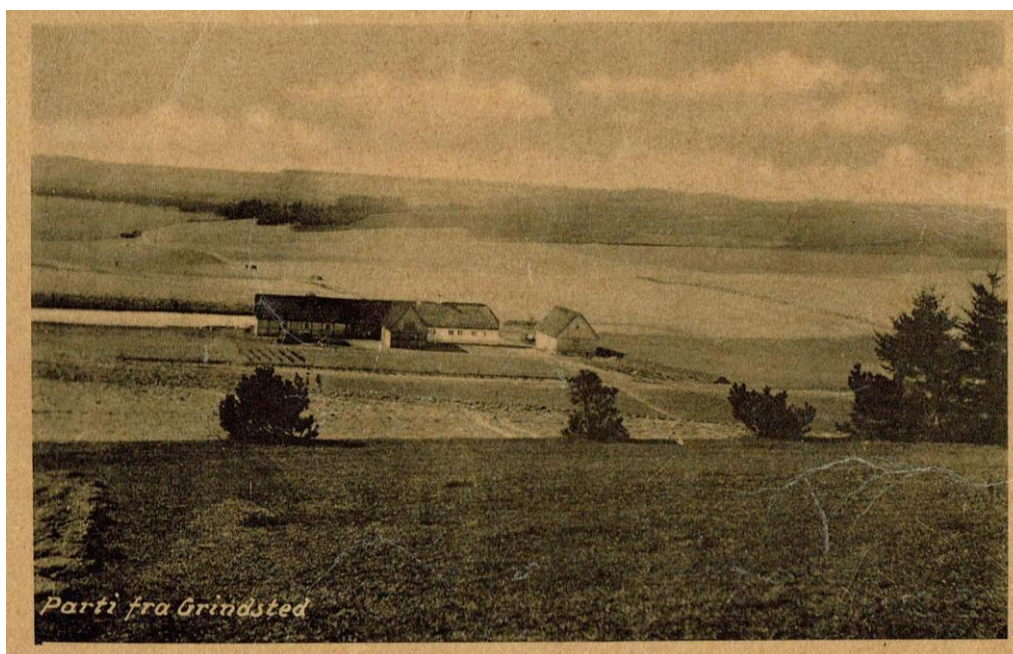
Poul Dahl, Horsens-Hammer Hjemstavnsforening. Lokalhistorisk Arkiv.

I Horsens-Hammer Hjemstavns arkiv har vi mange forunderlige ting samlet. I en af arkivets mapper med postkort findes et gulnet fotografi af en gård med en noget løjerlig "arkitektur". Hvad var det for en gård, og hvor lå den? Forfatteren havde længe gået med et ønske om at få fat på flere enkeltheder om gården i Vandsted ved Grindsted og dens mulige tragiske endeligt. Med hjælp fra ældre Grindsted- og Uggerhalneboere lykkedes det at afdække noget af gårdens historie.

På det gulfarvede fotografiet ser man en unormal lang længe, hvoraf en del er hvidkalket, andet fremstår med bindingsværk. Cirka midt på går en kortere længe ud i retning af fotografen. Man fornemmer, at bygningen har udviklet sig i forskellige etaper. Til højre for selve ejendommen ligger et hus, et såkaldt udhus, måske et hønsehus. Alle længer er med stråtag.

Foran ejendommen ses en jordvej, fotografen har stået på den anden side af vejen på en bakke. Der er kun lidt bevoksning mellem fotograf og bygningerne og ligeledes bagved, hvor en vej slynger sig gennem landskabet. Ejendommen ligger formentlig øst-vest, som mange landbrugsejendomme gjorde tidligere.

I arkivets optegnelser har en af medarbejderne noteret, at postkortet forestiller Vandstedgaard og er indleveret af mangeårigt medlem af foreningen og bestyrelsen, Niels Jørgen Jensen, Uggerhalne.

*Postkort med påskriften Vandstedgaard. Fotoet er fra starten af 1900-årene
Fotografiet er skænket til Horsens-Hammer Hjemstavnsforening af Niels Jørgen Jensen, Uggerhalne.*

Men hvad er Vandstedgaard, og hvor ligger eller rettere hvor lå den? I Vandsted ja, men hvor i Vandsted? I en helt anden sammenhæng kørte jeg en lokalhistorisk rundtur i Grindsted og omegn med Lasse Hedegaard Henriksen, Dronninglund, der i en del af sin barndom i 1940'erne boede i

Grindsted. Lasse vidste, hvor Vandstedgaard lå, for han havde boet der i en kortere periode under Besættelsen. Vi kørte ind ad Vandstedvej fra øst, krydsede den ældgamle vej til Møgelmose, forbi huset mange kalder for "Ekko", hvor Gartnerkarl og hans mor i sin tid boede. Hundrede meter længere mod vest går en nu næsten forsvunden vej mod syd, her lå Vandstedgaard. Der er stadig fundamentrester, hyld og andre planter, der vidner om tidligere beboelse.

Lasse fortalte, at den landsbrugsejendom, hans familie boede på i Grindsted, på nuværende Svanelundsvej, brændte delvis ned som følge af tyske sporlyskugler, der faldt ned på stråtaget og forårsagede ildløs. Familien blev genhuset for en periode i Vandstedgaards hønsehus, det fritstående udhus på fotografiet.

Vandstedgaard fik en sørgelig ende, ifølge en notits i Aalborg Stiftstidende fredag den 12. april 1957 brændte gården, og et spædbarn blev kvalt ved branden. "En otte måneders datter af arbejdsmand Otto Børgesen, Vandstedet ved Uggerhalne blev i eftermiddags kvalt, da der opstod ild i hendes hjem. Branden, der skyldtes en væltet petroleumsdunk, bredte sig med så stor hast, at beboerne ikke kunne komme ind til den lille, der lå og sov. Efter adskillige forsøg slap en ung mand ind gennem de knuste vinduer, men var selv ved at kvæles i røgen."

Artiklen slutter med at fortælle, at det var Horsens-Hammer Kommunes husvildebolig, der nedbrændte, og som blev beboet af børnerige familier.

Forretts i billedet ses Vandstedvej. Mod syd anes vejen gennem "Vandstedgaard". Hønsehuset, hvis fundamenter stadig kan se af den, der leder omhyggeligt, lå til højre, hvor grantræet rager op.

"Nutidsfotografen" kunne på grund af granplantage ikke komme op på den bakke, hvor "fortidsfotografen" stod placeret.

Foto: Ole Faaborg, 2017

Vognmand Knud Skindbjerg fortæller, at det var hans far, Henry Skindbjerg, der forsøgte at komme ind for at redde spædbarnet. Baggrunden var, at ilende fra Vandsted kom til Grindsted for at telefonere efter brandvæsenet. På den baggrund løb Henry og Harry Larsen fra "Mellergaard" ned til brandstedet. Harry stod udenfor vinduet, mens Henry prøvede at komme ind, hvilket altså mislykkedes!

Det blev enden på Vandstedgaard, den blev ikke genopbygget, men henligger nu med så få fundamentrester, at man knapt aner, at der tidligere lå en ejendom på stedet, hvor frugttræer, buske og grantræer nu er fremherskende.